

**Wint Brothers het van Brødre?
The Hurt Locker, bijna niet op het bioscoopscherm!
Eyes Wide Open: weer zo'n Israelische parel
Bad Lieutenant: Nicolas Cage in de rol van zijn leven
Wat verder?**

Beste lezers van Take (39)

U komt massaal naar ons filmhuis. Een constatering die niet slechts op gevoel is gebaseerd, maar ook op kille – nou ja, kille – cijfers. Tot en met eind maart hebt u ons vanaf 1 januari met 5.890 anderen met een bezoek vereerd; in dezelfde periode van vorig jaar was u vergezeld van 5.001 andere bezoekers. Dat is zo'n beetje 18 procent meer bezoek!!! We moeten de maand april nog afronden, maar de vooruitzichten voor het totale bezoek van deze maand zijn niet minder plezierig. Dat belooft ook nog wat voor de komende maanden, want we hebben niet alleen in de komende meimaand een dijk van een programma, in juni zal het niet anders zijn, zo weet ik nu al.

Dat ik in de tweede helft van maart de magnifieke, maar inderdaad schokkende documentaire The Cove voor slechts drie (!) toeschouwers heb gedraaid, moeten we dan maar snel vergeten. Zij die niet zijn gekomen hebben een indringende docu gemist, eentje die wat mij betreft menig docu op onze 'uitverkochte' IDFA-tourdag overtrof. Het zij zo.

Dat Millennium 1 een waardering kreeg van 4.52 en het tweede deel van deze trilogie nauwelijks minder werd gewaardeerd – 4.44 – zal u niet verbazen. (Overigens bleef Le Concert, ook voor praktisch uitverkochte zalen vertoond, daar nauwelijks op achter: 4.43). U hebt de twee Millenniumfilms gemist. Geen nood, want ik heb goed nieuws voor u.

Het staat namelijk nu al vast dat we de volledige reeks – dus Millennium 1, 2 én 3 – tussen 10 en 23 juni gaan draaien. En op zondag 20 juni vertonen we de drie films achter elkaar. Als de belangstelling daarvoor overweldigend blijkt te zijn, proberen we nog een weekend daarvoor in te ruimen.

Iets anders nog: vergeet niet mee te doen aan de tweemaandelijksse filmquiz die we als filmhuis hebben opgezet in het kader van de festiviteiten rond het 40-jarig bestaan van Parkexpressie. Deelneming kan via de formulieren die in de gang van het filmhuis voor u klaar liggen, maar ook via onze website. De eerste reeks vragen moet voor het einde van april zijn ingeleverd. Test uw filmkennis en maak kans op de vrijkaartjes.

Hartelijke groet,

Loek Heskes

Wint *Brothers* het van *Brødre*?

In de laatste Take beloofde ik u uitgebreid terug te komen op de vertoning van *Brothers*, de mooie remake van Jim Sheridan van het Deense meesterwerk *Brødre* van Susanne Bier. Ik was destijds helemaal weg van *Brødre* die Susanne Bier in 2004 maakte: een schitterend verhaal, werkelijk prachtig verfilmd, indringend en ontroerend, met een geweldige cast.

Brothers van Sheridan doet nauwelijks voor het origineel onder, maar toch neig ik naar een klein plusje voor *Brødre* boven *Brothers*. Het verhaal is hetzelfde, de chronologie is niet anders; de film van Sheridan is even indringend en ontroerend. Het vrouwelijke personage in *Brothers*, Natalie Portman vind ik zelfs sterker in haar rol dan Conny Nielsen in de Deense versie. Jake Gyllenhaal is, zoals in bijna al zijn rollen, opnieuw magistraal, en steekt zijn Deense collega Nikolaj Kaas in dezelfde rol naar de kroon. Op sommige

momenten troeft Gyllenhaal Kaas naar mijn gevoel duidelijk af. Maar meer dan het omgekeerde is het geval als het om de hoofdrol gaat. Wat mij betreft haalt Tobey Maguire het in *Brothers* niet bij Ulrich Thomsen in *Brødre*. Maguire weet mij niet te overtuigen in zijn rol van de getormenteerde en getraumatiseerde oorlogsrepatriant. Thomsen zet zijn personage veel indringender neer dan Maguire. Veel meer dan bij Maguire spat bij Thomsen de worsteling met zijn posttraumatische stress van het doek.

Ben benieuwd wat u er van vindt. En dat geldt zeker voor de bezoekers die eerder ook *Brødre* hebben gezien. Hoe dan ook, ga de film beslist zien, want *Brothers* blijft als film zondermeer indrukwekkend. We draaien *Brothers* overigens slechts driemaal (zie ladder).

The *Hurt Locker*, bijna niet op het bioscoop scherm!

De film van Kathryn Bigelow verzilverde bij de laatste Oscaruitreiking maar liefst zes van de negen nominaties. Bigelow werd de eerste vrouwelijke regisseur die ooit het prestigieuze beeldje won, haar *Hurt Locker* werd verkozen tot Beste Film en haar derde speelfilm kreeg de hoogste prijs voor het Beste Originele Scenario, voor de Beste Montage en voor de Beste Geluidsmontage en -Mixage. Het zij voor de volledigheid vermeld: zij zette daarmee de gedoodverfde winnaar, de sciencefictionfilm *Avatar* van haar ex-echtgenoot James Cameron, die niet meer dan drie van de in totaal ook negen Oscarnominaties, onder andere voor art-direction, wist te verwerven, ver in de schaduw. En dan te bedenken dat *The Hurt Locker*, in het kort gezegd een psychologische studie van een jonge soldaat die er bijna een genoeg in scheidt om bommen onschadelijk te maken, was voorbestemd om slechts op dvd te

verschijnen. Ondanks alle filmprijzen, ook eerdere, en de enthousiaste kritieken in Amerika waren de distributeurs hier niet onder de indruk. Pas na de Oscarregen kwam het tot een verandering in het distributiebeleid. De film van Bigelow wil niet een aanklacht zijn tegen de – vuile – oorlog in Irak, noch wil de film het Amerikaanse heldendom versterken, ofschoon de hoofdrolspeler zichzelf wel degelijk een held vindt. In talrijke interviews die vóór en na de Oscars met haar zijn gehouden, heeft Bigelow aangegeven slechts een spannende

actiefilm te hebben willen maken, niets meer en niets minder. Nou, en spannend is *The Hurt Locker*. Of je het wilt of niet, ook bij de neutrale toeschouwer giert uiteindelijk de adrenaline door de aderen. Dat wordt ook zeker veroorzaakt door hoofdrolspeler Jeremy Renner die de onverschrokken 'bommenontleder' op een wel heel griezelige, maar o zo geloofwaardige wijze gestalte geeft. De verdere cast is met Guy Pearce (*Memento*), Ralph Fiennes (*English Patient*, *The Reader*) en David Morse (*Proof of Life*) bepaald niet gering, maar Renner speelt ze allemaal zoek. Het scenario is van Mark Boal die in 2004 in Bagdad werkzaam was voor een aantal persbureaus. Het camerawerk van Barry Ackroyd verdient speciale vermelding, want het is door zijn werk dat *The Hurt Locker* wel heel realistisch oogt. We draaien *The Hurt Locker* vijfmaal, in de eerste helft van mei (zie ladder).

Eyes Wide Open: weer zo'n Israelische parel

Eyes Wide Open van de jonge Israelische regisseur Haim Tabakman is een prachtige debuutfilm. De film verbeeldt het klassieke verhaal van een onmogelijke liefde op een gedurfde, maar o zo verfijnde wijze. Het was ook niet verrassend dat *Eyes Wide Open* het meer dan goed deed op het laatst gehouden Rotterdamse Filmfestival: 16de in de eindklassering met een waardering van 4.3.

Wat de thematiek betreft is *Eyes Wide Open* enigszins vergelijkbaar met Ang Lee's *Brokeback Mountain*, maar de uitwerking van het thema – de liefde van twee mannen voor elkaar – in *Eyes Wide Open* vind ik nog knapper, ook al omdat het in Tabakman's film gaat over de verliefdheid van twee zwaar gelovige mannen, daar waar volgens hun geloof homoseksualiteit in het geheel niet bestaat. Nergens wordt in *Eyes Wide Open* geoordeeld, het zijn slechts gevoelens die overheersen. De 35-jarige regisseur heeft de voortdurende spanning tussen religie en vrijheid razend knap vormgegeven. Datzelfde geldt trouwens ook zijn schets van het benauwende, ultraorthodoxe milieu waarin de film zich afspeelt. Knap is het dat Tabakman er met weinig middelen in is geslaagd zijn acteurs uiterst geloofwaardig te laten overkomen. De rol van de oudere, serieuze echtgenoot en vader wordt schitterend vertolkt door Zohar Shtrauss, die van de jonge, onbevangen student al even indrukwekkend door Ran Danker, populair in Israel als acteur én zanger.

We vertonen *Eyes Wide Open* in de eerste helft van mei slechts driemaal (zie ladder).

Bad Lieutenant: Nicolas Cage in de rol van zijn leven

Wat voor *Brothers* geldt, geldt ook voor *Bad Lieutenant*: een remake van een eerdere versie. En toch eigenlijk ook weer niet. Want waar het verhaal in *Brothers* niet wezenlijk verschilt van *Brodre*, is de ***Bad Lieutenant: Port of Call – New Orleans***, van de Duitser Werner Herzog een compleet andere film als de *Bad Lieutenant* van de Amerikaanse regisseur Abel Ferrara. Wie is Werner Herzog? Herzog, geboren in 1942 in München, kennen we van talloze films, docu's en mengvormen daarvan. Eén van zijn bekendste docufilms is *Grizzly Man* uit 2005, het verhaal van de dierenbeschermster en diens vriendin die uiteindelijk in een nationaal park in Alaska worden opgepeuzeld door de beren die zij jarenlang beschermden en vertroetelden. Zijn indrukwekkendste film is wat mij betreft *Rescue Dawn* uit 2006, het verhaal van Dieter Dengler, de luchtmachtpiloot, magnifiek gespeeld door Christian Bale, die, na te zijn neergeschoten tijdens een geheime missie, zijn bewakers te slim af is en een tocht door de hel van de Laotiaanse jungle overleeft. Hoewel, misschien is *Rescue Dawn* wel Herzog's op één na indrukwekkendste film. Want *Bad Lieutenant* is werkelijk groots. *Bad Lieutenant* is Herzog's 32ste film na zijn debuut met *Lebenszeichen* in 1968.

Ferrara's *Bad Lieutenant* uit 1992, met een weergalozes Harvey Keitel destijds in de hoofdrol, ging over een aan lager wal geraakte politiemann, maar daarmee houdt de vergelijking met Herzog's *Bad Lieutenant* wel op. Overigens is Nicolas Cage even magistraal als Keitel toen, misschien nog wel beter. Wat mij betreft reikt Cage in *Bad Lieutenant* zelfs verder dan zijn met een Oscar onderscheiden formidabele glansrol in *Leaving Las Vegas* van Mike Figgis uit 1995, waarin hij een aan alcohol verslaafde man speelt die Las Vegas als decor gebruikt om zich dood te drinken. Het decor van Ferrara's *Bad Lieutenant* was een triester dan triest New York, Herzog's decor voor zijn

Bad Lieutenant is de grenzeloze troosteloosheid van New Orleans na de orkaan Katrina. De mise-en-scène in Ferrara's *Bad Lieutenant* laat geen ruimte voor frivoliteiten, Herzog laat soms hilarisch aandoende scènes toe die ogenschijnlijk niets met zijn *Bad Lieutenant* hebben te maken. Dat de werkelijkheid anders is, blijkt al snel in de *Bad Lieutenant* van Herzog. Herzog's film is soms chaotisch, maar wel een chaos die volledig past in het verhaal. Cage handelt soms chaotisch, maar ook zijn rol past volledig in het heerschap dat hij uitbeeldt. Eén van de beroepsrecensenten schreef: vergeet de plot, Herzog roept een fantastische atmosfeer op en geeft de cinema een onvergetelijk personage. Elke toevoeging is daarmee overbodig geworden. Zie de ladder voor de draaidagen.

Wat verder?

In de overloop van april naar mei vertonen we, zoals ook in de vorige Take al gemeld, **An Education** van de Deense regisseuse Lone Scherfig – twee Oscarnominaties voor de film zelf en voor hoofdrolspeelster Carey Mulligan – Julie & Julia met de onvermijdelijke Meryl Streep, driemaal op Koninginnedag.

Rond de helft van de volgende maand vertonen we vijfmaal achtereen **Reykjavik – Rotterdam** van de IJslandse regisseur Oskar Jonasson met de toch altijd een beetje ‘schmierende’ Viktor Löw in één van de hoofdrollen. De film verveelt geen moment, is boeiend ook vanwege het hoge tempo en heeft een fraaie soundtrack. Op het laatste Rotterdamse filmfestival deed *Reykjavik – Rotterdam* het goed: 33ste op een totaal van bijna 200 films met een waardering van 4.1 van een toch redelijk kritisch ingesteld publiek.

Eenmalig – op woensdag 12 mei – draaien we **Rotvos** van Tijs Tinbergen over ‘onze’ pogingen om greep te houden op de natuur(gebieden) in Nederland. De documentaire is vorig najaar met een Gouden Kalf bekroond op het Nederlands Filmfestival. Gaat dat zien.

The Road – met veelzijdig en kundig acteur Viggo Mortensen – heb ik nog niet gezien. De film moet in visueel opzicht overweldigend zijn en heeft overwegend meer dan goede recensies gehad van de beroeps critici. We zien elkaar dus bij één van de vier vertoningen die we rond de helft van mei hebben geprogrammeerd. Als u voor de verandering ‘ns een gratis cd met filmmuziek wilt bemachtigen, moet u snel naar **Altiplano** komen kijken. Zolang de voorraad strekt krijgt u een cd, een leuke actie van distributeur Contactfilm. We draaien de film viermaal in de tweede helft van mei. *Altiplano* is een Nederlands-Belgisch-Duitse coproductie die gaat over een stel dat in de Zuid-Amerikaanse Andes verstrikt raakt in de milieuprotesten van de lokale bevolking. Drie films markeren de overgang van mei naar juni:

Gainsbourg van de Franse striptekenaar Joann Sfar, **Hunting & Zn** van de Nederlandse filmer Sander Burger en **Tales from the Golden Age** van een collectief van Roemeense regisseurs onder leiding van Cristian Mungiu, die we allemaal nog kennen van het indrukwekkende drama *4 maanden, 3 weken en 2 dagen*. Ga *Gainsbourg* vooral zien, ook al zeg ik u dat de film mij niet echt kon bekoren, toen ik Sfar’s productie als verrassingsfilm zag op het laatste Rotterdamse filmfestival. In Nederland kennen we Serge

Gainsbourg eigenlijk alleen maar van zijn schandaalliedje uit de jaren '70 van de vorige eeuw, *Je t'aime... moi non plus* met Jane Birkin, maar in Frankrijk is hij een grootheid geweest die veel meer kwaliteiten had dan slechts zijn onverzadigbare honger naar drank en vrouwen. De film volgt redelijk getrouw het leven van Lucien Ginsburg, geboren uit Joods-Russische vluchtelingen, diens aanhoudende verzet tegen de gevestigde orde en zijn sardonische blik op de samenleving. Veel te groot aangezet vond ik Gainsbourg’s alter ego in de film, la gueule (grote bek), die als een levensgrote karikaturale stripfiguur de zanger-componist op belangrijke momenten vergezelt. *Hunting & Zn*, in alle opzichten een Nederlandse productie, heeft mij verrast op het laatste filmfestival van Rotterdam, vooral door het spel van Dragan Bakema en Maria Kraakman. We draaien de film maar tweemaal, vrijdag 28 mei en woensdag 2 juni, maar als u in de gelegenheid bent, ga *Hunting & Zn* zien, want de film is een indringend drama, die zeker in de tweede helft steeds meer weet te boeien.

De film van het Roemeense collectief ga ik zeker zien, want alleen al de leidinggevende Cristian Mungiu staat borg voor kwaliteit. De film *Tales from the Golden Age* zijn eigenlijk vier korte films, elk met een verhaal over het Roemeense leven ten tijde van dictator Ceausescu.